

prima instanță: S.Lazari
instanța de apel: N.Budăi, I.Muruianu, N.Cernat

dosarul nr. 2ra-1314/2015

Î N C H E I E R E

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Chirvas Oleg, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chirvas Oleg împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Chirvas Oleg, admise apelurile declarate de Procuratura Generală și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iunie 2014, fiind emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 23 decembrie 2013, Chirvas Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 ianuarie 2012 a fost condamnat la 7 ani de închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fiind reținut în ședința de judecată și plasat în penitenciar.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 26 iunie 2012 a respins ca neîntemeiat apelul avocatului Botnari Doina declarat în interesele inculpatului Chirvas Oleg și apelul declarat de Chirvas Oleg, cu menținerea sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 ianuarie 2012, în latura penală. S-a admis apelul părții vătămate Pohilă Nadejda, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 ianuarie 2012 în latura civilă și dispunând încasarea de la Chirvas Oleg în beneficiul părții vătămate Pohilă Nadejda a prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei. Termenul ispășirii pedepsei în privința lui Chirvas Oleg urmînd a fi calculat începînd cu 26 iunie 2012, cu includerea termenului aflării sub arest preventiv de la 16 ianuarie 2012 pînă la 26 iunie 2012, în rest hotărîrea a fost menținută.

Susține că, nefiind de acord cu decizia emisă a contestat-o cu recurs și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 ianuarie 2013 au fost admise recursurile ordinare declarate de inculpatul Chirvas Oleg, avocații Procopie Z. și Rotaru I. în interesele primului. S-a casat sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 ianuarie 2012 și decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2012, în privința lui Chirvas Oleg în partea penală și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunile lui Chirvas Oleg s-au recalificat din prevederile art. 190 alin. (4) Cod Penal în cele ale art. 196 alin. (1) Cod Penal, fiind liberat de pedeapsa penală conform art. 60 alin. 1) lit. a) Cod Penal. Măsura preventivă, arestul, a fost abrogată, cu eliberarea lui din starea de arest în sala de judecată, în rest celelalte dispoziții ale hotărîrilor s-au menținut.

Menționează că, plasarea sa în penitenciar timp de 364 zile, i-au provocat suferințe, fiindu-i afectată reputația, deoarece era cunoscut prin activitatea sa în organele polițienești și trecut ulterior în rezervă cu grad de maior.

La fel a indicat că, aflîndu-se timp de 364 zile în penitenciar, a fost lipsit de posibilitatea de a munci și a obține un venit.

Mai susține că, în prezent se află în imposibilitate de a se angaja în cîmpul muncii din motiv că, prin condamnare i-a fost știrbită imaginea și reputația.

Consideră de obligația statului să-i repare prejudiciul moral și material cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată.

Solicită reclamantul, încasarea din bugetul de stat a sumei de 1 000 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, prejudiciul material care constă din venitul ratat, în sumă de 122 500 lei, cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor de judecată, iar în total suma de 1 122 500 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iunie 2014 cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, fiind încasat de la bugetul de stat prin

intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Chirvas Oleg suma de 120 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Hotărîrea primei instanțe a fost contestată cu apel de către Chirvas Oleg, Ministerul Justiției și Procuratura Generală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2015 a fost respins apelul declarat de Chirvas Oleg, admise apelurile declarate de Procuratura Generală și Ministerul Justiției, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iunie 2014 și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii.

La 10 martie 2015, în termenul prevăzut de lege, Chirvas Oleg a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărîrii primei instanțe, în partea respingerii cerințelor și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii, cu încasarea sumei de 1 122 500 lei.

În susținerea recursului a invocat că, au fost interpretate și aplicate eronat normele de drept material și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Invocă recurentul că, instanțele de judecată nu au luat în considerare că, a fost pus sub învinuire și condamnat definitiv în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal, care prevede închisoarea de la 7 la 10 ani, fiindu-i aplicată pedeapsa de 7 ani închisoare, ulterior instanța de recurs, a recalificat acțiunile în art. 196 alin. (1) Cod Penal, care prevede pedeapsa sub formă de amendă sau munca neremunerată în folosul comunității, și a încetat procesul. Astfel, norma indicată nu prevede pedeapsa cu închisoarea și prin prisma art. 176 alin. (2) CPP, arestarea preventivă și măsurile alternative arestării se aplică numai persoanei care este bănuită, învinuită de săvîrșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, respectiv față de el nu putea fi aplicată măsura de arest.

Consideră că, ilegal a fost plasat în penitenciar de la 16 ianuarie 2012 pînă la 15 ianuarie 2013, timp de 364 zile și este îndreptățit în baza art. 1405 alin. (1) Cod Civil și art. 3 al Legii nr. 1545 să solicite de la stat repararea prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată.

Verificînd legalitatea hotărîrii contestate prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Chirvas Oleg, urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Chirvas Oleg este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către Chirvas Oleg în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că, conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea *Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova*, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Chirvas Oleg ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Chirvas Oleg, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi